WABI-SABI

Tatiana Hutňanová

Praktická bakalárska práca

SLEZSKÁ UNIVERZITA V OPAVĚ

Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě

Institut tvůrčí fotografie

Odbor: Tvůrčí fotografie

Vedúci práce: **prof. Mgr. Václav Podestát**

Oponent: **MgA. Roman Vondrouš, Ph.D.**

Opava 2026

SLEZSKÁ UNIVERZITA V OPAVĚ
Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Akademický rok: 2025/2026

Zadávající ústav: Institut tvůrčí fotografie

Studentka: Tatiana Hutňanová

UČO: 68322

Program: Tvůrčí fotografie

Téma práce: Wabi-sabi

Téma práce anglicky: Wabi-sabi

Zadání: Praktická bakalárska práca sa venuje téme wabi-sabi vo fotografii. Wabi-sabi možno chápať ako japonské estetické a filozofické vnímanie krásy nedokonalosti, pominuteľnosti a prirodzených stopách času.
Práca sa nezameriava na doslovné preberanie tejto estetiky, ale skôr na jej myšlienkový význam a osobnú fotografickú interpretáciu. Fotografický súbor zachytáva fragmenty bežného života, vizuálne stopy a nenápadné momenty v ktorých sa objavuje prirodzenosť, krehkosť, premenlivosť a tichá krása nedokonalosti.

Literatura:

Vedoucí práce: prof. Mgr. Václav Podestát

Datum zadání práce: 27. 5. 2026

Souhlasím se zadáním (podpis, datum):

.....
prof. PhDr. Vladimír Birgus
vedoucí ústavu

ABSTRAKT

Praktická bakalárska práca sa venuje téme wabi-sabi prostredníctvom autorského fotografického súboru. Zameriava sa na fragmenty prostredia, predmety a situácie, ktoré svojím charakterom alebo nečakanými vzťahmi vytvárajú priestor na iný spôsob vnímania bežného okolia. Fotografický pohľad upriamuje pozornosť na nenápadné detaily a momenty, ktoré môžu v každodennom priestore zostať prehliadnuté, no prostredníctvom obrazu získavajú nový význam. Wabi-sabi je v práci chápané ako voľné myšlienkové východisko, ktoré sa premieta do spôsobu výberu a vnímania jednotlivých motívov. Výsledný súbor ponúka osobitý pohľad na podoby okolitého sveta, ktorých hodnota spočíva v ich prirodzenosti, premenlivosti.

KĽÚČOVÉ SLOVÁ

fotografia, wabi-sabi, alsubjektívny dokument, nedokonalosť, vizuálna interpretácia, fragment, pominuteľnosť

ABSTRACT

The bachelor's thesis explores the theme of wabi-sabi through an original photographic series. It focuses on fragments of the environment, objects, and situations whose character or unexpected relationships invite a different way of seeing everyday surroundings. The photographic perspective draws attention to subtle details and moments that may remain unnoticed in everyday space but gain new meaning through the image. In the work, wabi-sabi is understood as a guiding idea reflected in the selection and perception of individual motifs. The resulting series offers a distinctive view of the surrounding world, finding value in its naturalness and changeability.

KEYWORDS

photography, wabi-sabi, subjective documentary photography, imperfection, visual interpretation, fragment, transience

EXPLIKÁCIA

Pohľad na realitu nemusí byť založený na hľadaní dokonalosti, aby sme v nej dokázali rozpoznať hodnotu. Práve v tom, čo nie je úplné, nemenné či bezchybné, možno vnímať charakter vecí, ktorý sa utvára pôsobením času, používania, náhody alebo jednoducho tým, že svet nezostáva v jednej podobe.

Wabi-sabi vychádza z japonského estetického a filozofického uvažovania o kráse spojenej s pominuteľnosťou, jednoduchosťou, nedokonalosťou a prirodzenými stopami času. Pri fotografovaní ma predovšetkým oslovil spôsob vnímania, ktorý ponecháva veciam priestor byť také, aké sú. Daná myšlienka sa pre mňa stala skôr východiskom než pravidlom, ktorému by sa fotografie museli prispôsobovať. Tento princíp som nevnímala ako presný návod, ale ako určitý filter, cez ktorý som sa pozerala na prostredie okolo seba.

Fotografie vznikali intuitívne, na rôznych miestach. Spájal ich spôsob, akým som sa na okolité prostredie pozerala a čo ma v danom okamihu prinútilo obraz vytvoriť. Niekedy rozhodovala kompozícia, inokedy svetlo, detail, nečakané usporiadanie či samotný charakter okamihu. Niektoré sú priamejšie, iné zostávajú otvorenejšie a nechávajú divákovi väčší priestor na interpretáciu. Práve táto rôznorodosť mi umožnila pristupovať k wabi-sabi voľne a nezužovať pohľad na jeden typ motívu. Dôležité pre mňa bolo, aby obraz nebol iba nositeľom informácie, ale aby v ňom zostal priestor na zastavenie a osobné vnímanie.

Wabi-sabi vo svojich fotografiách vnímam najmä v situáciách, ktoré nesú určitú neúplnosť, dočasnosť alebo náhodnosť. Nemusí ísť iba o viditeľné stopy času či poškodenia, ale aj o zvláštne vzťahy medzi predmetmi, nečakané usporiadanie alebo krátky moment, ktorý existuje iba v danej chvíli. Práve v takýchto situáciách nachádzam hodnotu reality, ktorú nie je potrebné vytvárať ani idealizovať, ale vnímať v jej aktuálnej podobe.

Súčasťou výsledného vizuálneho jazyka je pre mňa aj čiernobiele spracovanie. Umožňuje mi sústrediť pozornosť na svetlo, kontrast, tonalitu a na to, čo je pre mňa v danej situácii podstatné. Zároveň obrazu prináša určitú vizuálnu striedmosť, ktorá korešponduje so spôsobom, akým nad témou premýšľam. Čiernobiela forma tu pre mňa nie je iba estetickým rozhodnutím, ale súčasťou spôsobu, akým chcem tieto obrazy vidieť a sprostredkovať.

Výsledný súbor vnímam ako subjektívny dokumentárny pohľad, ktorý z wabi-sabi vychádza, no nepokúša sa reprodukovať jeho tradičnú vizuálnu podobu. Dôležitejšou sa pre mňa stala samotná myšlienka prijatia reality bez potreby jej idealizácie spolu s možnosťou nachádzať hodnotu aj tam, kde nie je založená na bezchybnosti. Wabi-sabi sa tak v práci stáva spôsobom uvažovania, ktorý som si prostredníctvom fotografie preniesla do vlastného vizuálneho jazyka.

INDEX































